

PRIPOMBE K VZORCU OBČINSKIH STATUTOV LJUBLJANSKEGA OKRAJA

I

Vzorec za občinske statute, ki je objavljen v tej številki Glasnika, je sprejel Inicijativni odbor okrajnega in mestnega ljudskega odbora Ljubljane kot končni predlog, ki ga stavi v razpravo in odobritev obema ljudskima odboroma s priporočilom, da ga ljudska odbora predložita Izvršnemu svetu LRS in FLRJ v pretres.

Prvi vzorec občinskih statuten je bil objavljen 19. novembra 1954 v Glasniku št. 14-I in je bil s tem stavljen na razpolago volivcem, da o njem razpravljajo in dajo svoje pripombe in predloge. Zdaj ga je ponovno obravnavala statutarna komisija Inicijativnega odbora in ga primerjala tako z zveznim vzorčnim statutom in z osnutkom statuta občine Kranj, končno ga je pretresla še z zastopniki republiške komisije za statute in predstila besedilo.

Predloženi vzorec je obdržal glavna načela prvega vzorca od 19. novembra, in sicer:

1. da bodo občinski statuti statuti občin, in ne statuti občinskih ljudskih odborov; saj so ljudski odbori le najvišji organi samoupravljanja v občini, ki predstavljajo družbenoekonomsko samoupravno skupnost na ozemlju, kjer živi in se razvija ta družbena skupnost po načelih socialistične demokracije. To je izraženo v temeljnih določbah statuta (členi 1 do 7).

2. Občina neposredno odloča, ureja in izravna družbena dogajanja v neposrednem odnosu do državljanov, gospodarskih in drugih organizacij in organov družbenega upravljanja. Zato ima v okviru splošnih pravnih predpisov v načelu vse samostojne pravice odločanja na vseh področjih družbenega dogajanja kakor tudi vodenja upravnega postopka v prvi instanci. (Le izjemoma in začasno lahko okraj opravi nekatere zadeve iz pristojnosti občine, kar pa je treba v statutih občine naštet v prehodnih določbah.)

3. Vse te pravice izvaja občina po svojih organih samoupravljanja, ki jih statut obravnava v drugem poglavju (členi 8 do 142).

Posebej obravnava statut Referendum kot poseben in za ljudski odbor obvezen način izjave volje volivcev v določenih primerih (člen 143 do 149).

4. Ljudski odbor občine nima dveh zborov, temveč ima samo en skupni zbor. Volitve občinskih odbornikov bodo zagotovile neposrednim proizvajalcem vodilni vpliv v občinskem ljudskem odboru.

5. Med organi ljudskega odbora obravnava statut predsednika, Svete in odborniške komisije. Statut je ostal na stališču, da Sveti ljudskega odbora niso upravni organi, ker ne vodijo upravnih postopkov in ne izdajajo odločb v upravnem postopku (to izvršuje uprava ljudskega odbora), temveč so Sveti kolektivni organi ljudskega odbora, ki skrbijo za izvajanje politike ljudskega odbora na svojem področju dela (členi 45 do 54).

6. Statut navaja različne komisije:

a) odborniške komisije kot organ ljudskega odbora za pripravo predlogov ljudskemu odboru ali za izvrševanje posebnih nalog (členi 55 do 64).

b) upravne komisije kot organi uprave ljudskega odbora

c) komisije ali odbore Svetov (člen 53) kot pomožni organi Svetov

č) in komisije državljanov kot posebni organi družbenega samoupravljanja (člen 137 in 139).

7. Ves upravni postopek opravlja občinska uprava, ki je po svojem šefu (tajniku) odgovorna ljudskemu odboru in predsedniku (členi 65 do 90).

8. Krajevni sveti so preimenovani v krajevne odbore, kot jih večinoma drugod imenujejo, vsebinsko pa sprejeti v ta statut kakor so bili v osnutku od 19. novembra.

Krajevni odbori so organi družbenega samoupravljanja, ki odločajo v imenu volivcev določenega kraja o izrazito krajevnih zadevah, se posvetujejo z volivci o vseh družbenopolitičnih dogajanjih in jim razlagajo občinsko in vsesplošno politiko na vseh področjih dela in usklajajo delo drugih organov samoupravljanja v svojem kraju. Krajevni odbori nimajo pravice voditi upravnih postopkov in nimajo svojega predračuna. V primerih, kadar to občinski ljudski odbor na predlog krajevnega odbora posebej odloči, prejme krajevni odbor pravico, da v konkretnem primeru odloči ali izvrši zadevo občinskega pomena po pooblastilu občinskega ljudskega odbora (členi 102 do 116).

II

Objavljeni osnutek občinskih statuten je le vzorec za statute občin ljubljanskega bazena.

Na območju vsake nove občine (komune), ki se formira, je že izvoljen Inicijativni odbor za formiranje nove občine. Vsak občinski Inicijativni odbor ima svoje tri sekcije: sekcijo za teritorialna in organizacijska vprašanja, sekcijo za statut in kadrovske sekcije.

Sekcije za statute imajo dve neposredni nalogi:

1. Pritegniti kar najširši krog volivcev in predelati načelne določbe statuta. Sporočiti statutarni komisiji OLO in MLO (Tajništvo MLO Ljubljana) morebitne spremembe predloge k načelnim in splošnim določbam osnutka statuta.

2. Izdelati konkreten osnutek statuta za svojo občino na podlagi splošnega vzorca, ki je danes objavljen. Tak konkreten osnutek poslati Statutarni komisiji Inicijativnega odbora OLO—MLO do 12. februarja 1955 (Tajništvo MLO Ljubljana — Kresjela). Komisija bo statut pregledala, po potrebi vskladila po posvetovanju s predlagatelji in ga kot konkreten predlog statuta poslala v pregled in vskladitev komisiji Izvršnega sveta LRS za formiranje komun.

Pri sestavljanju statuta za določeno občino posebej opozarjamo na naslednje:

1. V vseh členih, kjer je to potrebno, je treba vstaviti ime občine in izpolniti druga prazna mesta.

2. V členu 2 naj se našteje vse katastrske občine ali njihove dele in po potrebi ali v dvomu vsa naselja, ki bodo tvorila ozemlje občine.

3. V členu 48 naj se po pretresu obsega ali važnosti posameznega področja dela določi, katere Svete bo imel ljudski odbor. V členu 49 naj se (morda še podrobneje) določi delovno področje posameznega sveta. V členu 53 se lahko določi tudi, ali in katere odbore ali komisije mora imeti posamezni svet in da lahko ustanovi tudi druge.

4. V členu 57 naj se določijo po potrebi še druge stalne odborniške komisije in v tem primeru tudi njihovo delovno področje v členu 60.

Ko bo točno določena tudi organizacija občinske uprave, bi se moglo tudi v členu 61 — zadnji odstavek — določiti, katera organizacijska enota uprave naj pripravlja material za določeno komisijo. Ni pa to nujno potrebno, ker se to lahko v praksi sproti določi.

5. Po vsestranskem pretresu — (obseg, število prebivalcev, struktura občine, razvitost posameznih panog in področij dela — gospodarstvo, komunala, prosveta in kultura, socialno varstvo in zdravstvo in drugih dejavnosti) naj se podrobno obdelata tudi občinska uprava. Predvsem značaj in obseg poslov, nato glavna organizacijska ureditev. Podrobna organizacijska razdelitev uprave ni potrebna v statutu, to bo ljudski odbor sprejel s sklepom o organizaciji in sistemizaciji mest.

V členu 66 pa je potrebno naštet glavne samostojne oddelke, urade ali referate. Ti bodo različni pri različnih občinah. Pripominjamo pa, da ni potrebno, da vsakemu Svetu odgovarja v upravi poseben oddelke. Ako ima na primer kaka občina poseben Svet za kmetijstvo, ni potreben v upravi poseben oddelke za kmetijstvo, zadostuje morda kmetijski referat, samostojen ali pa kot reden referat v gospodarskem oddelku. Nekatere občine bodo n. pr. imele referat za notranje zadeve ali referat za prosveto in kulturo v oddelku za obč. upravo.

Važno pa je naštevanje poslov, ki spadajo v oddelke, samostojen urad ali referat (člen 67), manj važno je v sami samostojni organizacijski enoti naštet notranje organizacijske razdelitve, čeprav je to za boljše orientacijo koristno. Ni pa še odločeno, ali bodo notranje organizacijske enote samostojnih edinic prešle oziroma ostale v statutu samem.

Davčni urad mora imeti tako razdelitev, kot je v členu 67 navedeno.

Že tu omenjamo, da bo treba v prehodnih določbah statuta postaviti (na koncu statuta), katere posle iz občinske pristojno-

sti bo začasno vršil okraj. Tako n. pr. svetujemo, da bo posle opravljal do nadaljnjega okraj. To bo nekaj časa potrebno, ker meje bodočih občin sekajo katastrske občine in ne kaže takoj pristopiti k težkemu delu snovanja novih katastrskih občin in zato, ker ni na razpolago dovolj geodetskih in katastrskih strokovnjakov. Potrebno bo pa določiti, kako prejmejo davčni uradi potrebne predloge od katastrskega urada in slično. Podobno velja za nekatere druge službe.

V členu 70 naj se določijo samostojne uprave, ki bodo obstojale v občinski upravi.

Isto velja za inšpekcije. Ako katera občina ne bi imela svoje strokovne inšpekcije, je treba (v prehodnih določbah) povedati, kdo bo za njo opravljal inšpekcijsko službo (ali okraj, ali morda sosedna občina?).

Koristno bo naštet, katere stalne upravne komisije bo zlasti imela občina.

Točno bo treba določiti, kje se ustanovijo stalne ali občasne (1-ali 2-krat tedensko) občinske (krajevne) pisarne. Verjetno bodo na sedežih dosežanih občin izven sedeža nove občine. Ni pa to brezpogojno nujno. Morda pa bodo potrebne še kje drugje. Nikjer namreč ni rečeno, da morajo biti ravno na sedežih sedanjih občin, ali da ne smejo biti tudi kje drugje.

VZOREC ZA OBČINSKE STATUTE LJUBLJANSKEGA OKRAJA

A. TEMELJNE DOLOČBE

1. člen
Občina... je temeljna skupnost prebivalstva, ki se po upravna družbeno-gospodarska načelih socialistične demokracije razvija na območju politično-teritorialne enote.

Občina... je pravna oseba. Občina... je v sestavi okraja Ljubljana.

2. člen
Občina obsega tele katastrske občine:
(Sledi teritorialna razdelitev).

3. člen
Občina razvija proizvajalne sile in zagotavlja druge pogoje za gospodarski, socialni in kulturni razvoj svojega območja ter utrjuje in razvija socialistične družbene odnose.

Po svojih organih samoupravljanja:

— zagotavlja izvrševanje in razvijanje samoupravnih pravic gospodarskih in drugih organizacij in zavodov ter vseh drugih oblik neposrednega združevanja prebivalcev;

— varuje osebne demokratične pravice prebivalcev in izravna njihove interese s splošnimi interesi družbene skupnosti;

— pospešuje razvijanje svobodne pobude in varuje, da pride svobodno do izraza osebnost delovnega človeka;

— varuje koristi družbe kot celote.

Točno bo treba določiti obseg poslov občinskih izpostav (krajevnih pisarn).

6. Pri krajevnih odborih (člen 102 do 116) bo predvsem potrebno določiti, kje naj se ustanovijo, koliko članov naj kje dajejo in kaj bodo glavne pristojnosti krajevnih odborov.

Vzorec statuta našteva v čl. 109 le za primer, kaj bi krajevni odbori obravnavali s posameznih področij delavnosti. Lahko pa se s konkretnim statutom poudari zlasti one glavne naloge, ki so najbolj potrebne v določenem kraju (na območju določenega krajevnega odbora).

7. Pri zbiorih volivcev naj se točno določijo območja posameznih zborov volivcev (člen 121).

8. V prehodnih določbah (člen med členoma 153 in 154) naj se zberejo vsi posli iz pristojnosti občine, ki naj jih začasno opravljajo organi okraja.

Končno pripominjamo, da so bile v Glasniku št. 23 od 21. decembra 1954 objavljene pristojnosti bodočih občin v upravnem postopku, ki bodo dobro služile Inicijativnim odborom kot pripomoček pri fazmišljanju o poslih občinske uprave in njene organizacije.

V teh dneh bo predsednikom občinskih Inicijativnih odborov dostavljen tudi po en izvod postavka o Pristojnostih in organizaciji občinske uprave, ki bo služil občinskim statutarnim komisijam za večje komune.

4. člen
Občina upravlja družbeno premoženje na svojem območju, kolikor ta pravica ni z zakonom ali statutom okraja dana višjim družbenim skupnostim.

S proizvajalnimi sredstvi, ki so družbena lastnina, gospodarijo delovni kolektivi.

5. člen
Občina odloča o uporabi in razdelitvi družbenih dohodkov, doseženih na njenem območju, potem ko so izpolnjene zakonite obveznosti do višjih družbenih skupnosti.

6. člen
Samouprava v gospodarstvu in na drugih področjih družbene političnega življenja se izvršuje zlasti na sle, da:

— vodijo delovni kolektivi gospodarske organizacije neposredno in po delavskih svetih, združenih občin zbiorih in po drugih organih, ki jih sami volijo in odpoklicujejo;

— sodelujejo pri vodstvu samoupravnih, prosvetnih, kulturnih, socialnih in zdravstvenih zavodov predstavniki poklicnih in drugih družbenih organizacij, posamezni državljani in predstavniki kolektivov zavodov;

— uživalci stanovanj po svojih hišnih svetih in stanovanjskih skupnostih na podlagi svoje pravice do stanovanja gospodarijo s stanovanjskimi hišami,

ki so vključene v stanovanjsko skupnost;

— se združujejo prebivalci v društva in druge združbe, ustanovljene na teritorialni ali drugačni podlagi za uresničevanje demokratičnih, političnih, gospodarskih, komunalnih, socialnih, zdravstvenih, kulturnih, umetniških, strokovnih, športnih in drugih skupnih koristi.

Samouprava prebivalcev občine se mora izvrševati v skladu s splošnimi družbenimi koristmi, ki so izražene v ustavi, zakonih ter odlokih okrajnega in občinskega ljudskega odbora...

7. člen

Teritorialna samouprava prebivalcev občine se izvršuje zlasti s tem, da:

— prebivalci po svojih izvoljenih predstavnikih v ljudskem odboru samostojno urejajo take zadeve s področja gospodarskega, komunalnega, socialnega in kulturnega življenja in razvoja občine, ki imajo neposreden pomen za občinsko skupnost ter neposredno sodelujejo pri upravljanju svetih, odborih in komisijah občinskega ljudskega odbora;

— sodelujejo prebivalci posameznih krajev na območju občine po svojih predstavnikih v krajevnih odborih, ki jih sami volijo in odpoklicujejo pri obravnavanju in reševanju zadev, ki imajo neposreden pomen za kraj;

— se sestajajo volivci na zborih volivcev zaradi neposredne udeležbe državljanov pri delu občinskega ljudskega odbora in krajevnih odborov, zaradi nadzorstva nad njihovim delom in zaradi izvrševanja drugih z zakonom določenih pravic;

— odločajo volivci z referendumom o potrditvi posameznih sklepov ljudskega odbora, ki imajo neposreden pomen za življenje in razvoj občine, ali pa se o takih sklepih izjavijo vnaprej.

B. ORGANI SAMOUPRAVLJANJA V OBČINI

8. člen

Organi samoupravljanja v občini so: občinski ljudski odbor, krajevni odbori, sveti in komisije državljanov, organi samoupravljanja v gospodarstvu, organi družbenega upravljanja zavodov na prosvetnem, kulturnem, socialnem in zdravstvenem področju, organi družbenega upravljanja stanovanjskih hiš ter organi društev in drugih združb.

1. Občinski ljudski odbor

9. člen

Občinski ljudski odbor je organ samouprave delovnega ljudstva občine in najvišji organ oblasti v mejah pravic in dolžnosti občine.

10. člen

Sedež občinskega ljudskega odbora je v...

1. PRAVICE IN DOLŽNOSTI OBČINSKEGA LJUDSKEGA ODBORA

a) Pristojnost

11. člen

Občinski ljudski odbor samostojno opravlja vse zadeve, ki imajo neposreden pomen za občino v njenem gospodarskem, komunalnem, kulturnem in socialnem življenju in razvoju, kolikor za posamezne zadeve ni z ustavo, zakoni ali s statutom... določena pristojnost za zvezne, republiške in okrajne organe oblasti.

Prostor za pripombe

12. člen

Občinski ljudski odbor samostojno sprejme občinski družbeni plan; pri tem se mora držati temeljnih obveznosti, ki izvirajo iz zveznega, republiškega in okrajnega družbenega plana.

Z občinskim družbenim planom se določi smer gospodarskega razvoja občine, določijo se njeni dohodki in razdelijo sredstva za proračun in za sklade.

Predlog občinskega družbenega plana je treba pravočasno dati v pretres organom upravljanja gospodarskih organizacij in zavodov, zborom volivcev in krajevnim odborom, da dajo svoje pripombe in predloge. Pripombe in predloge, ki pri sestavi končnega predloga družbenega plana niso bili upoštevani, je treba predložiti občinskemu ljudskemu odboru obnem s predlogom družbenega plana.

13. člen

Občinski ljudski odbor samostojno sprejme občinski proračun.

Z občinskim proračunom se določijo dohodki, ki pripadajo občini po veljavnih predpisih in po občinskem družbenem planu, ter se izvrši njihova porazdelitev za izvršitev nalog občinskega ljudskega odbora in krajevnih odborov, za občinske proračunske zavode, za investicije, ki se financirajo iz občinskega proračuna in za dotacije.

Določba zadnjega odstavka 12. člena se uporablja tudi pri sprejemanju občinskega proračuna.

14. člen

Občini pripadajo vsi na njenem območju doseženi dohodki, ki so z veljavnimi predpisi določeni kot dohodki občine in okraja, razen lastnih dohodkov okrajnih organov ter zavodov, ki se financirajo iz okrajnega proračuna.

Okrajni družbeni plan določa, pri katerih virih dohodkov občine je udeležen okraj in s kakšnim deležem.

15. člen

Občinski ljudski odbor določa, kolikšen del dobička gospodarskih organizacij na območju občine pripada občini po odbitku tistega dela dobička, ki pripada po družbenih planih federaciji, Ljudski republiki Sloveniji in okraju... in kolikšen del dobička pripada gospodarski organizaciji.

16. člen

Občinski ljudski odbor izvršuje vse pravice in dolžnosti občine v zvezi z upravljanjem družbenega premoženja.

17. člen

Občinski ljudski odbor sam od sebe ali na predlog krajevnih odborov, delovnih kolektivov, družbenih organizacij, društev in državljanov, ustanavlja gospodarska podjetja ter komunalne, kulturne, prosvetne, zdravstvene in socialne zavode.

Če se dajo posamezne potrebe bolje in lažje zadovoljiti s skupnimi sredstvi občine in okraja, lahko občinski ljudski odbor skupno z ljudskimi odbori drugih občin ali z okrajnim ljudskim odborom ustanovi podjetje ali zavod na podlagi z njimi sklenjene pogodbe; s to pogodbo se določijo pravice in obveznosti ustanoviteljev.

18. člen

Občinski ljudski odbor voli in razrešuje občinskega sodnika za prekrške.

Prostor za pripombe

19. člen

Občinski ljudski odbor... izvršuje svoje pravice in dolžnosti na podlagi in v mejah zakonov in drugih splošnih predpisov višjih državnih organov ter svojih predpisov.

20. člen

Občinski ljudski odbor neposredno izvršuje zakone in druge predpise višjih državnih organov ter svoje odloke s tem da izdaja izvršilne predpise (odredbe, navodila) in upravni odločbe ter opravlja druga upravna opravila v vseh zadevah, ki spadajo po dosedanji predpisi v pristojnost občinskih in okrajnih ljudskih odborov razen tistih zadev, ki spadajo po statutu... v pristojnost...

21. člen

Občinski ljudski odbor vodi upravni postopek in odloča na prvi stopnji o vseh zadevah, z katere je po zakonu ali drugih predpisih višjih državnih organov pristojen ljudski odbor, kolikor zato po statutu... ni pristojen...

22. člen

Občinski ljudski odbor samostojno izdaja predpise, ki imajo neposreden pomen za občino, če te zadeve niso urejene z zakonom ali z drugimi predpisi višjih državnih organov.

Občinski ljudski odbor izdaja dopolnilne predpise za ureditev vprašanj iz svoje pristojnosti na podlagi in v mejah pravic, ki mu jih dajejo zakon ali drugi pravni predpisi višjih državnih organov.

23. člen

Ljudski odbor občine in njegovi organi izdajajo:

a) odloke, ki so splošni predpisi in jih izdaja samo ljudski odbor na seji,

b) odredbe, ki veljajo za določen krog fizičnih ali pravnih oseb, ki jih izdaja ljudski odbor ali posamezni sveti po pooblastilu ljudskega odbora,

c) navodila, ki dopolnjujejo ali razlagajo splošne predpise; izdaja jih ljudski odbor, njegovi organi ali uprava ljudskega odbora,

č) odločbe, ki jih v posameznih konkretnih zadevah izdaja ljudski odbor, njegovi organi ali uprava ljudskega odbora.

Ostale odločitve kolegijističnih organov so sklepi.

b) Razmerje med občinskim ljudskim odborom in okrajnim ljudskim odborom Ljubljane

24. člen

Okrajni ljudski odbor Ljubljane ima nadzorstvo nad zakonitostjo dela občinskega ljudskega odbora v mejah pravic in dolžnosti, ki jih ima po veljavnih predpisih okrajni ljudski odbor do občinskih ljudskih odborov.

25. člen

Občinski ljudski odbor in njegovi organi se morajo pri opravljanju zadev, ki imajo splošen pomen za okraj, Ljudsko republiko Slovenijo in federacijo držati navodil in smernic splošne narave, ki jih daje okrajni ljudski odbor.

26. člen

Sveti in upravni organi občinskega ljudskega odbora se morajo pri opravljanju zadev, imajo splošen pomen za okraj, Ljudsko republiko Slovenijo in federacijo, držati navodil in smernic splošne narave, ki jih v okviru svojega delovnega področja dajejo ustrezni sveti in drugi upravni organi okrajnega ljudskega odbora, če jim je določeno.

Posamezna opravila predsednika lahko ljudski odbor prenese na podpredsednika.

b) Sveti

45. člen

Sveti so kolegijski organi ljudskega odbora, ki izvajajo politiko svojega področja.

46. člen

Sveti kot kolegijski organi ljudskega odbora:

1. proučujejo vprašanja svojega delovnega področja;
2. pripravljajo in sestavljajo predloge predpisov in drugih aktov ljudskega odbora kakor tudi aktov, h katerim daje ljudski odbor svojo pritrditev;
3. pripravljajo v mejah svojega delovnega področja predloge za izvolitve in imenovanja oseb, ki jih voli ali imenuje ljudski odbor;
4. dajejo pritrditve in potrditve, ki so jim poverjene s predpisi ali s posebnimi pooblastili;
5. dajejo smernice za delo upravnih organov, zavodov in služb, ki opravljajo zadeve iz delovnega področja sveta;
6. skrbijo za izvrševanje predpisov in smernic v zadevah svojega delovnega področja;
7. opravljajo tudi druge zadeve, ki jih predpisi višjih izrecno nalagajo svetom.

47. člen

Sveti odločajo o vseh zadevah iz svoje pristojnosti, ki ne spadajo pred sejo ljudskega odbora, kolikor niso te zadeve posebej poverjene drugim organom.

Za svoje delo so sveti odgovorni ljudskemu odboru.

Ljudski odbor lahko razveljavi ali odpravi vsak nezakonit predpis ali drug sklep sveta.

48. člen

Ljudski odbor občine Ljubljana ima naslednje svete — n. pr.:

- a) Svet za gospodarstvo,
- b) Svet za komunalne, gradbene in stanovanjske zadeve,
- c) Svet za prosveto in kulturo,
- č) Svet za zdravstvo in varstvo,
- d) Svet za notranje zadeve.

49. člen

V delovno področje Sveta za gospodarstvo spadajo tele zadeve: občinski družbeni plan ter zadeve s področja financ, industrije, obrtništva, trgovine, gostinstva in turizma, kmetijstva in gozdarstva in kontrolno inšpekcijske službe.

V delovno področje Sveta za komunalne in gradbene zadeve spadajo ožje komunalne zadeve, zadeve s področja gradbeništva in urbanizma ter lokalnega prometa, cest in vodnega gospodarstva, vse stanovanjske zadeve in skrb za investicije in gradnjo novih stanovanj.

V delovno področje Sveta za prosveto in kulturo spadajo zadeve s področja predšolske vzgoje, šol, prosvete in kulture, telesne vzgoje in predvojaške vzgoje.

V delovno področje Sveta za zdravstvo in socialno varstvo spadajo vse zadeve s področja zdravstva, socialnega varstva, socialnega zavarovanja, dela in posredovanja dela.

V delovno področje Sveta za notranje zadeve spadajo vse zadeve s področja varstva javnega reda in miru, prometa, varnosti, premoženja in ljudi in druge zadeve, ki ne spadajo v delovno področje drugih Svetov.

Zadeve, ki spadajo v delovno področje več svetov opravijo vsi ti sveti. Če med njimi ni soglasja, posreduje predsednik ljudskega odbora.

Prostor za pripombe

50. člen

Svet za gospodarstvo ima poleg predsednika 7 do 11 članov, vsi ostali sveti imajo poleg predsednika 5 do 9 članov.

Predsednika izvoli ljudski odbor izmed odbornikov.

Ostali člani so odborniki ljudskega odbora in drugi državljani, ki jih izvoli ljudski odbor v posamezne svete. Strokovne in množične organizacije lahko predlagajo ljudskemu odboru v izvolitev strokovnjake, ki bi bili koristni pri delu svetov.

Predsednik, podpredsednik in uslužbenci uprave ljudskega odbora ne morejo biti člani svetov.

51. člen

Svete voli ljudski odbor za eno leto. Lahko pa jih ljudski odbor razreši tudi prej. Sveti opravljajo svoje delo tudi po preteku delovne dobe, dokler se ne izvoli nov svet.

Vsak odbornik more biti član samo enega sveta.

Sveti veljavno odločajo na sejah, če je navzoča večina članov.

52. člen

Sveti poročajo ljudskemu odboru o svojem delu in o problemih svojega dela. Vsaj enkrat na leto pa dajo poročilo o celotni problematiki in delu svojega področja.

Vsak sve ima svojega tajnika, ki ne more biti načelnik oddelka.

53. člen

Sveti lahko imenujejo odbore in komisije za pripravo, proučevanje ali predlaganje posameznih zadev. Predsednik odbora je član sveta, ostali člani pa so odborniki in drugi sposobni državljani.

Odbor in komisije svetov imajo tri do pet članov.

Odbor in komisije svetov ne morejo izdajati odločb.

54. člen

Postopek na sejah svetov, njegovih odborov in komisij uredi poslovnik.

e) Odborniške komisije

55. člen

Odborniške komisije so organi ljudskega odbora za pripravo predlogov ali za izvrševanje posebnih določenih nalog.

Komisije nimajo pravice odločati.

56. člen

Komisije so stalne ali začasne.

57. člen

Stalne odborniške komisije so:

- a) Mandatno-imunitetna komisija,
- b) Komisija za predpise in organizacijska vprašanja,
- c) Komisija za gospodarstvo,
- č) Komisija za prošnje in pritožbe,
- d) Komisija za izvolitve in imenovanja,
- e) Komisija za izvrševanje proračuna.

58. člen

Začasne odborniške komisije imenuje ljudski odbor po potrebi.

59. člen

Odborniške komisije obravnavajo in proučujejo zadeve, ki spadajo v pristojnost ljudskega odbora in poročajo ljudskemu odboru o teh zadevah.

60. člen

Delovno področje posameznih komisij je naslednje:

- a) Mandatno-imunitetna komisija obravnava vprašanja v zvezi z imunitetnimi pravicami odbornikov, s prenehanjem odborniškega mandata, z razpisom volitev za izpraznjena odborniška mesta in z verifikacijo man-

Prostor za pripombe

datov na novo izvoljenih odbornikov ter o tem poroča ljudskemu odboru.

b) Komisija za predpise in organizacijska vprašanja obravnava vse predloge splošnih predpisov, ki jih sprejema ljudski odbor, razen tistih, ki spadajo v delovno področje komisije za gospodarstvo ter organizacijska vprašanja in sistematizacijo delovnih mest v upravi ljudskega odbora in o tem poroča ljudskemu odboru.

c) Komisija za gospodarstvo obravnava predloge občinskega družbenega plana, proračuna in sklepnega računa ter predloge splošnih predpisov s področja gospodarstva in financ ter o tem poroča ljudskemu odboru.

č) Komisija za prošnje in pritožbe obravnava in proučuje prošnje in pritožbe, o katerih naj odloča ljudski odbor ter daje v zvezi s temi prošnjami in pritožbami svoje predloge ljudskemu odboru. Opozarja ljudski odbor na nepravilnosti, ki jih ugotovi v postopku uprave ljudskega odbora in uprave družbenih ter gospodarskih organizacij in zavodov.

d) Komisija za izvolitve in imenovanja proučuje predloge za izvolitve, imenovanja in razrešitve vseh organov in uslužbencev, ki jih voli ali imenuje ljudski odbor, in o tem poroča ljudskemu odboru.

e) Komisija za izvrševanje proračuna skrbi za pravilno in smotno izvrševanje proračuna in za ravnanje s splošnim ljudskim premoženjem ter o tem poroča ljudskemu odboru.

61. člen

Komisije imajo 5 do 7 članov. Predsednika vsake komisije imenuje ljudski odbor. Komisije sklepajo veljavno, če je na seji navzoča več kot polovica članov komisije.

Odborniške komisije imajo svojega tajnika, ki je praviloma uslužbenec ljudskega odbora. Upravne posle odborniških komisij opravljajo tista tajništva ljudskega odbora, katerih posli so najbolj sorodni poslom odborniških komisij.

62. člen

Naloge in pravice začasnih odborniških komisij se določijo s sklepom o imenovanju teh komisij.

63. člen

Predsednik in podpredsednik ljudskega odbora in predsedniki svetov ne morejo biti člani odborniških komisij.

64. člen

Postopek na sejah komisij uredi poslovnik.

4. OBČINSKA UPRAVA

Upravni organi in uslužbenci ljudskega odbora.

65. člen

Za pripravo in izvrševanje upravnih, strokovnih, pisarniških in izvršilnih opravil iz svoje pristojnosti ima ljudski odbor oddelke, samostojne urade in referate, uprave, inšpekcije in druge organe.

a) Oddelki, samostojni uradi in referati

66. člen

Občinski ljudski odbor ima naslednje oddelke, samostojne referate in urade (na primer):

1. oddelek za splošne zadeve in proračun,
2. oddelek za gospodarstvo in komunalne zadeve,
3. oddelek za zdravstvo in socialno varstvo,
4. referat za prosveto in kulturo,

5. referat za notranje zadeve,
6. referat za stanovanjske zadeve,
7. davčni urad,
8. katastrski urad.

67. člen

1. Oddelek za splošne zadeve in proračun opravlja splošne pravne zadeve in upravne zadeve, ki ne spadajo v delovno področje drugih oddelkov in samostojnih referatov, personalno službo, splošno pisarniško službo, register prebivalstva in volilne imenike, zadeve narodne obrambe, pripravlja predlog proračuna in opravlja zadeve računovodstva.

V oddelku za splošne zadeve in proračun so naslednje organizacijske enote (na primer:

- pravni referat,
- referat za personalne zadeve,
- odsek za proračun in računovodstvo,
- referat za volilne imenike,
- referat za narodno obrambo in predvojaško vzgojo,
- splošna pisarna in ekonomat.)

2. Oddelek za gospodarstvo in komunalne zadeve opravlja upravne zadeve s področja gospodarstva (industrije, rudarstva, obrtništva, blagovnega prometa, kmetijstva, gostinstva in turizma), financ. prometa, in gradbeništva, urbanizma in splošnih komunalnih zadev.

V oddelku za gospodarstvo in komunalne zadeve so naslednje organizacijske enote (na primer:

- pravni odsek,
- referat za gospodarsko planiranje,
- referat za kmetijstvo,
- referat za komunalne zadeve in urbanizem,
- odsek za gradnje z referatom za investicije.)

3. Oddelek za zdravstvo in socialno varstvo opravlja upravne zadeve na področju zdravstva, mladinskega, invalidskega in starostnega varstva, socialnega zavarovanja in dela.

V oddelku za zdravstvo in socialno varstvo so naslednje organizacijske enote (na primer:

- referat za zdravstvo,
- referat za varstvo matere in otroka,
- referat za skrbništvo,
- referat za socialne pomoči.)

4. Referat za prosveto in kulturo opravlja upravne zadeve s področja šolstva, kulturnih zavodov, prosvetnih in kulturnih delavnosti, telesne, predšolske in predvojaške vzgoje; vrši šolsko inšpekcijo.

5. Referat za notranje zadeve opravlja zadeve v zvezi s krajevnim redom in mirom, neposredno vodstvo državljskih stanj, sprejemanje prijav in odjav prebivališča, neposredno organiziranje požarne varnosti in protiletalske zaščite.

6. Referat za stanovanjske zadeve opravlja zadeve področja razdeljevanja stanovanj, vrši nadzorstvo nad organi stanovanjskega fonda.

7. Davčni urad odmerja in izterjuje davščino od dohodkov prebivalstva, nadzoruje plačevanje prometnega davka, dotekanje drugih dohodkov iz gospodarstva in vodi upravnokazenski postopek za finančne prekrške po posebnih predpisih.

Davčni urad ima naslednje organizacijske enote:

- referat za odmero dohodnine in zemljarine,
- referat za prometni davek, takse in davek na dediščine ter darila,

Prostor za pripombe

- davčno knjigovodstvo,
- referat za izterjavo davščin,
- referat za kontrolo dohodkov.

8. Katastrski urad opravlja vsa dela v zvezi z zemljiškim katastrom.

68. člen

Oddelki in samostojni referati in uradi se ustanovljajo in odpravljajo s statutarim odlokom.

69. člen

Na čelu posameznega oddelka je načelnik oddelka, na čelu samostojnega referata je samostojni referent, na čelu urada je šef urada.

b) Uprave

70. člen

Občinski ljudski odbor ima naslednje uprave:

1. Upravo za ceste, ki opravlja zadeve v zvezi z vzdrževanjem cest IV. reda.

2. Upravo za gospodarstvo, ki opravlja vse upravne zadeve s področja gozdarstva iz pristojnosti občinskega ljudskega odbora.

71. člen

Uprave so samostojni upravni organi.

Uprava za ceste dela po smernicah sveta za komunalne zadeve, Uprava za gozdarstvo pa po smernicah sveta za gospodarstvo.

72. člen

Uprave vodijo na svojem delovnem področju upravni postopek na prvi stopnji, če je z zakonom ali z drugimi predpisi višjih državnih organov ali s predpisi občinskega ljudskega odbora določeno za ta postopek pristojnost upravnega organa občinskega ljudskega odbora.

c) Inšpekcija

73. člen

Občinski ljudski odbor ima naslednje inšpekcije:

1. finančno inšpekcijo,
2. tržno inšpekcijo,
3. kmetijsko inšpekcijo,
4. veterinarsko inšpekcijo,
5. gradbeno inšpekcijo,
6. sanitarno inšpekcijo,
7. inšpekcijo dela.

Inšpekcije so samostojne organizacijske enote v sestavi ustreznega oddelka.

Finančna, tržna, kmetijska in veterinarska inšpekcija delajo po smernicah in navodilih sveta za gospodarstvo; gradbeno inšpekcija dela po smernicah in navodilih sveta za komunalne zadeve, sanitarna inšpekcija in inšpekcija dela delata po navodilih in smernicah sveta za zdravstvo in socialno varstvo.

Na čelu vsake inšpekcije je šef.

74. člen

Inšpekcije opravljajo zadeve, ki so določene z zakonitimi predpisi višjih državnih organov in s predpisi ljudskega odbora.

d) Upravni zavodi

75. člen

Ljudski odbor lahko s posebnim odlokom ustanovi upravne zavode za izvrševanje posameznih upravnih zadev iz pristojnosti občinskega ljudskega odbora v skladu s predpisi ljudskega odbora in višjih državnih organov.

g) Tajnik ljudskega odbora, načelniki oddelkov in šefi samostojnih referatov, uprav, uradov, inšpekcij in upravnih zavodov.

e) Upravna komisija

76. člen

Za pripravo in izvršitev določenih upravnih poslov se imenujejo upravne komisije po posebnih predpisih.

Prostor za pripombe

V občinski upravi so zlasti te upravne komisije:

1. davčna komisija, ki odmerja dohodnino na prvi stopnji;
2. komisija za cenitev zapuščin, ki ocenjuje zapuščino zaradi odmere dohodnine;
3. komisija za revizijo investicijskih programov, ki opravlja revizijo investicijskih programov in daje občinskemu ljudskemu odboru predloge za njihovo potrditev;

4. komisija za revizijo glavnih projektov, ki opravlja revizijo in potrjuje glavne projekte stanovanjskih stavb;

5. komisija za pregled izvedenih gradbenih objektov, ki opravlja tehnični pregled izvedenih gradbenih objektov iz pristojnosti občinskega ljudskega odbora;

6. komisija za volilne imenike, ki odloča o zadevah vpisov v volilni imenik;

7. komisija za uslužbenska vprašanja, ki daje potrditve o nazivih in plačah uslužbencev državnih organov;

8. komisija za kmetijski zemljiški sklad, ki določa, katero zemljišče je splošno ljudsko premoženje po zakonu o kmetijskem zemljiškem skladu (Uradni list FLRJ, št. 22-53);

9. komisija za plače v gospodarstvu, ki opravlja zadeve v zvezi s plačami v gospodarstvu (uredba o spremembah in dopolnitvah uredbe o plačah delavcev in uslužbencev gospodarskih organizacij — Uradni list FLRJ, št. 54-54).

Ljudski odbor ima tudi druge upravne komisije v primerih, za katere je to določeno z zakonitimi predpisi.

f) Krajevne pisarne

77. člen

Da bi se uradovanje občinske uprave približalo krajevnemu prebivalstvu v oddaljenejših krajih ima ljudski odbor krajevne pisarne v naslednjih krajih:

78. člen

Krajevna pisarna opravlja naslednje posle:

1. prijavno in odjavno službo;
2. vodi matične knjige, državljske knjige in volilne imenike;

3. izdaja izpiske iz matičnih knjig, državljskih knjig in iz volilnih imenikov;

4. izdaja živinske potne liste in razna druga potrdila;

5. opravlja pisarniške posle za krajevni odbor;

6. sprejema vloge, naslovljene na občinski ljudski odbor;

7. opravlja vse druge administrativne zadeve, določene s predpisi višjih državnih organov ali s predpisi občinskega ljudskega odbora.

79. člen

Krajevna pisarna je sestavni del občinske uprave.

Delo krajevne pisarne vodi uslužbenec, ki ga imenuje tajnik ljudskega odbora.

Krajevna pisarna ima potrebno število uslužbencev, svoj delovodnik in pečat.

80. člen

Šef krajevne pisarne je za svoje delo odgovoren tajniku ljudskega odbora in dela po njegovih navodilih.

Kolikor opravlja krajevna pisarna administracijo za krajevni odbor, dela po navodilih krajevnega odbora.

81. člen

Krajevni odbor nadzoruje delo krajevne pisarne in lahko zahteva od občinskega ljudskega odbora, naj posamezne uslužbence zamenja, če svoje dolžnosti ne

opravljajo v redu ter lahko predlaga, naj se zoper nje uvede disciplinski postopek.

a) Tajnik ljudskega odbora

82. člen

Tajnik je šef uprave ljudskega odbora, ki vodi in nadzoruje poslovanje uprave ljudskega odbora in je za svoje delo odgovoren predsedniku ljudskega odbora in ljudskemu odboru, kateremu občasno poroča o delu uprave.

83. člen

Tajnika ljudskega odbora postavlja in razrešuje ljudski odbor.

Za tajnika je lahko postavljen, kdor ima pravno fakulteto, strokovni izpit in najmanj 3 leta upravne prakse.

84. člen

Tajnik ljudskega odbora opravlja zlasti naslednje zadeve:

- skrbi za redno, pravočasno in pravilno poslovanje uprave ljudskega odbora in izravnavo delo načelnikov posameznih oddelkov, šefov samostojnih referatov ter šefov drugih upravnih organov;

- razporeja uslužbence ljudskega odbora v posamezne organizacijske enote;

- izdaja odločbe o uslužbenških razmerjih uslužbencev in delavcev, razen tistih, ki jih imenuje ljudski odbor. Za te uslužbence tudi predlaga disciplinski postopek in izreka kazni za disciplinske nerednosti;

- pomaga predsedniku pri pravni pripravi odborovih sej in pri izravnavanju dela posameznih svetov in drugih organov ljudskega odbora;

- udeležuje se sej ljudskega odbora in njegovih organov, toda brez pravice glasovanja;

- opravlja tajniške posle skupščine ljudskega odbora;

- opravlja druge zadeve, ki spadajo v njegovo delovno področje po predpisih višjih organov in ljudskega odbora.

85. člen

Tajnika nadomestuje v njegovi odsotnosti uslužbenec, ki ga določi predsednik ljudskega odbora.

b) Načelniki oddelkov, šefi samostojnih referatov, uradov, uprav, inšpekcij in zavodov

86. člen

Načelnike oddelkov, šefe samostojnih referatov, uradov, uprav, inšpekcij imenuje ljudski odbor in jih tudi razrešuje.

87. člen

Za načelnika oddelka sme biti postavljen, kdor ima strokovno usposobljenost, predpisan izpit in najmanj 3 leta upravne prakse.

88. člen

Načelniki oddelkov, šefi samostojnih uradov, referatov, uprav, inšpekcij in upravnih zavodov imajo pravico:

- voditi upravni postopek in izdajati odločbe v zadevah iz svojega delovnega področja;

- voditi pisarniško dopisovanje, kolikor si posamezne zadeve ne pridržijo tajnik ljudskega odbora;

- organizirati službo v svoji organizacijski enoti in razporejati uslužbence na delovna mesta v sporazumu s tajnikom.

- izdajati potrdila v mejah svojega delovnega področja.

Načelniki oddelkov in samostojni šefi so dolžni nuditi upravno pomoč svetom in komisijam ljudskega odbora ter skrbeti za to, da se izvršijo njihovi sklepi.

Prostor za pripombe

Odločbe, ki jih v upravnem postopku izda svet, podpiše šef ustrezne samostojne organizacijske enote. Če misli, da odločba ni zakonita, postopa po ustreznih določbah zakona o državnih uslužbencih.

89. člen

Načelniki in šefi samostojnih organizacijskih enot morajo od časa do časa poročati tajniku ljudskega odbora o stanju poslovanja uprave in o ukrepih, ki so jih odredili za napredek dela v svoji organizacijski enoti.

90. člen

Če je načelnik oddelka ali šef samostojne organizacijske enote začasno odsoten ali zadržan, ga nadomestuje uslužbenec, ki ga določi predsednik ljudskega odbora po predlogu tajnika.

5. POSEBNI OBČINSKI ORGANI

a) Sodnik za prekrške pri občinskem ljudskem odboru

91. člen

Pri občinskem ljudskem odboru je sodnik za prekrške, ki ima nameščenca.

Sodnika za prekrške in njegovega namestnika izvoli ljudski odbor.

Za sodnika za prekrške in njegovega namestnika je lahko izvoljen, kdor ima pravno fakulteto ali najmanj 5 let upravne prakse.

92. člen

Sodnik za prekrške vodi upravno-kazenski postopek na prvi stopnji za prekrške, določene s predpisi občinskega ljudskega odbora in za vse druge prekrške, razen za tiste, za katere je s statutom okraja in drugimi predpisi višjih državnih organov določena pristojnost okrajnega senata za prekrške ali drugih državnih organov.

93. člen

Sodnik za prekrške ima svojo upravo, delovodnik in pečat. Tajnik ljudskega odbora določi uslužbence; prostore in vse drugo, kar je potrebno za pisarniško poslovanje, preskrbi ljudski odbor.

b) Občinsko disciplinsko sodišče

94. člen

Občinsko disciplinsko sodišče pri občinskem ljudskem odboru je disciplinsko sodišče prve stopnje.

Disciplinsko sodišče vodi disciplinski postopek in izreka kazni za disciplinske prestopke uslužbencev občinskega ljudskega odbora ter uslužbencev vseh zavodov, glede katerih je organ, pristojen za zadeve in naloge zavoda, občinski ljudski odbor.

95. člen

Disciplinsko sodišče ima predsednika in dva člana. Pri disciplinskem sodišču je disciplinski tožilec.

Predsednik, vsak član disciplinskega sodišča in disciplinski tožilec imajo po dva namestnika.

Predsednika, člane disciplinskega sodišča in njihove namestnike izvoli, disciplinskega tožilca in njegovega namestnika pa imenuje občinski ljudski odbor. Predsednika in njegovega namestnika izvoli izmed odborov občinskega ljudskega odbora, druge člane in njihove namestnike pa izvoli oziroma disciplinskega tožilca in njegovega namestnika imenuje izmed uslužbencev občinskega ljudskega odbora in izmed uslužbencev zavodov, navedenih v zadnjem odstavku prejšnjega člena.

Prostor za pripombe

96. člen

Pisarniško delo disciplinskega sodišča opravlja tajnik sodišča, ki ga določi tajnik ljudskega odbora izmed uslužbencev občinskega ljudskega odbora.

6) POSEBNE DOLOČBE O USLUŽBENCIH

97. člen

Na službena mesta vodilnih uslužbencev, ki jih imenuje ljudski odbor, in drugih strokovnih uslužbencev se postavi jo uslužbenci na podlagi razpisa občinskega ljudskega odbora.

Drugi uslužbenci se postavijo praviloma brez razpisa.

98. člen

Razpis za uslužbenca, ki jih imenuje ljudski odbor, izvede komisija za volitve in imenovanja in da predlog ljudskemu odboru; za ostale uslužbence izvede razpis tajnik.

Po izvršenem razpisu in imenovanju oziroma izvolitvi se izda odločba o postavitvi uslužbenca.

99. člen

Odločbe o postavitvi in o drugih uslužbenških razmerjih tajnika ljudskega odbora in uslužbencev, ki jih imenuje ljudski odbor, izdaja predsednik ljudskega odbora.

Odločbe o postavitvi in drugih uslužbenških razmerjih drugih uslužbencev izdaja tajnik ljudskega odbora.

100. člen

Delovna mesta in potrebne kvalifikacije za posamezna delovna mesta v upravnih organih ljudskega odbora predpiše ljudski odbor s posebnim predpisom.

101. člen

Predsednik občinskega ljudskega odbora predlaga sprožitve disciplinskega postopka proti tajniku ljudskega odbora in drugim uslužbencem, ki jih imenuje ljudski odbor.

II. Krajevni odbori

1. SESTAVA IN IZVOLITEV

102. člen

Na območju občine se ustanovijo krajevni odbori kot organi občinske samouprave:

(Sledi točen seznam krajev in naselij, kjer se ustanovijo krajevni odbori.)

103. člen

Krajevni odbor je sestavljen iz članov občinskega ljudskega odbora, ki so bili izvoljeni na območju, za katero je ustanovljen krajevni odbor in iz članov, ki jih izvolijo volivci na zboru volivcev v krajih.

Krajevni odbori imajo naslednje število članov...

104. člen

Za člana krajevnega odbora je lahko izvoljen vsak državljan, ki je vpisan v volilnem imeniku in stalno prebiva na območju krajevnega odbora.

105. člen

Zbor volivcev za volitve članov krajevnega odbora skliče predsednik občinskega ljudskega odbora.

Člani odbora s volijo po kandidatih listah. Kandidatna lista obsega toliko kandidatov, kot se voli članov krajevnega odbora na zboru volivcev.

Kandidatno listo lahko predlaga skupina najmanj 10 na zboru navzočih volivcev.

Izvoljeni so kandidati s tiste liste, ki dobi največ glasov.

Glasuje se javno z dviganjem rok.

Predsedstvo zbora volivcev vodi glasovanje in ugotavlja izid glasovanja.

106. člen

Zbor volivcev se lahko opravi samo, če je navzočih vsaj desetina vseh volivcev z območja, za katero se opravi zbor, najmanj pa 30 volivcev.

107. člen

Člani krajevnega odbora se volijo za eno leto. Zbor volivcev lahko še pred potekom tega roka zamenja vse ali posamezne člane odbora.

2. DELOVNO PODROČJE
PRAVICE IN NAČIN DELA

108. člen

Krajevni odbor obravnava problematiko svojega kraja, proučuje družbene razmere svojega območja, je v stalnem stiku z volivci svojega kraja, sprejema njihove zahteve ter daje ljudskemu odboru občine predloge v rešitvi.

Krajevni odbor samostojno odloča o manjših zadevah krajevnega značaja.

Krajevni odbor ureja tudi druge zadeve, ki mu jih na njegov predlog prepusti ljudski odbor občine v ureditev. Za ureditev takih zadev daje ljudski odbor občine krajevni odboru na razpolago potrebna finančna sredstva.

Krajevni odbor vzpodbuja volivce svojega okraja k sodelovanju pri samoupravljanju na raznih področjih dela.

Krajevni odbor obravnava splošno politiko ljudskega odbora občine in z njo seznanja volivce na svojem območju.

Krajevni odbor seznanja volivce tudi s splošnimi predpisi ljudskega odbora in nadzoruje, kako se ti predpisi izvršujejo.

109. člen

Krajevni odbor obravnava problematiko svojega območja po določilih členov 111–114, in sicer:

a) Na področju družbene lastnine krajevni odbor zlasti:

— skrbi za pravilno ravnanje in gospodarjenje s splošnim ljudskim premoženjem, za obdelavo zemljišč, ki so splošno ljudsko premoženje, za stavbe in naprave splošnega ljudskega premoženja in za njih pravilno vzdrževanje.

b) Na področju gospodarstva krajevni odbor zlasti:

— skrbi, da se ustanovijo trgovine, poslovalnice, tržnice, turistični objekti, gostinski in drugi obrati;

— skrbi za pravilno uporabljanje energijskih virov, surovin, strojev in drugih sredstev;

— pomaga pri organizaciji za zatiranje rastlinskih in živalskih bolezni in škodljivcev;

— se na pobudo volivcev sestaja z organi delavskega samoupravljanja in z njimi obravnava predloge volivcev v zvezi s proizvodnjo in razdeljevanjem blaga.

c) Na komunalnem področju krajevni odbori zlasti:

— proučujejo vprašanja prometnih zvez, ugotavlja, kje so potrebne nove ceste, katere ceste ali pločnike bi bilo treba urediti ali popraviti, katere vode bi bilo treba regulirati ali očistiti, katere nove ceste so potrebne in s kakšnimi sredstvi (avtobus, cestna železnica, trolejbus in druga vozila), kakšna izboljšanja bi bila mogoča v dotedanjem prometu;

— skrbi za izboljšanje javne razsvetljave, vodovodov, vodnjakov, kanalizacije, napajališč in za pravilno upravljanje pokopališč;

— skrbi za lepoto svojega kraja, za ureditev nasadov, parkov in vrtov;

— proučuje aktivnost hišnih svetov in koristnost družbenega upravljanja stanovanjskih hiš.

č) Na področju zdravstvenih in socialnih zadev krajevni odbor zlasti:

— skrbi za dobre higienske in zdravstvene razmere svojega območja, ugotavlja izvor nesnage in mrčesa, dima in ropota in nadzoruje čistočo v trgovinah, gospodarskih organizacijah in delavnicah, zlasti pa v obratih, ki se ukvarjajo s prehrano;

— pomaga pri organizaciji ukrepov za preprečevanje in zatiranje nalezljivih bolezni;

— skrbi za ustanovitev zdravstvenih ustanov in za izboljšanje, ki bi bila potrebna v že obstoječih zdravstvenih zavodih, kakor tudi v socialnih zavodih, domovih in kuhinjah;

— skrbi za pravilen odnos zdravstvenega osebja do bolnikov;

— skrbi z vojne sirote, opozarja na primere zanemarjene mladine in na osebe, ki so potrebne varstva zaradi mladostnosti, invalidnosti in zaradi svojih umskih hib, predlaga skrbnike za osebe pod skrbništvom in pomaga skrbnikom pri njihovem delu; opozarja na primere izkoriščanja ali nepravilnega ravnanja z osebami, ki so gmotno ali kako drugače odvisne od drugih oseb;

— ugotavlja, ali obstoji v kraju vprašanje nezaposlenosti in proučuje možnosti zaposlitve — posebno mladine;

— ugotavlja primere zlorab socialnih podpor in dajatev iz socialnega zavarovanja ter ugotavlja primere potreb socialne pomoči.

d) Na področju prosvete in kulture krajevni odbor zlasti:

— ugotavlja potrebe po prosvetnih in kulturnih zavodih (šole, knjižnice, čitalnice, vrtci, kino dvorane, igrišča) in skrbi za varstvo kulturnih spomenikov;

— ugotavlja potrebe po telesnovzgojnih zavodih, kopališčih, telovadskih in športnih igriščih;

— se zanima za izvajanje prosvetne politike.

e) Na področju notranjih zadev krajevni odbor zlasti:

— ugotavlja, ali je varnostna in požarno-varnostna ter protiletalska služba na njegovem območju zadostna in učinkovita;

— opozarja na kršitve javnega reda in miru;

— pomaga pri organizaciji ukrepov proti elementarnim nevarnostem.

f) Glede poslovanja upravnih organov krajevni odbor zlasti:

— skrbi, da se problemi njegovega območja pri občinskem ljudskem odboru in njegovi upravi hitro, učinkovito in pravilno rešujejo.

g) Glede družbenih organov samoupravljanja:

Krajevni odbor se zanima za uspešno delovanje vseh družbenih organov samoupravljanja.

110. člen

Volivci se lahko obračajo neposredno na člane krajevnega odbora, jim predložijo svoje želje in zahteve ter dajejo kritiko in predloge.

Prostor za pripombe

111. člen

Problemi, ki jih krajevni odbor ugotovi ali ki mu jih sporoče volivci, se obravnavajo na seji krajevnega odbora. Krajevni odbor skuša sam najti najprimernejšo rešitev. Sklep o rešitvi pošlje v odločanje ljudskemu odboru občine kot svoj predlog.

Če krajevni odbor ne najde primerne rešitve problema, pošlje ljudskemu odboru samo svoje ugotovitve s predlogom za rešitev.

Ljudski odbor občine je o predlogu dolžan razpravljati in o njem izdati svojo odločbo najkasneje v roku 60 dni.

112. člen

Če je krajevni odbor mnenja, da bi zadevo najbolje sam uredil, pošlje ljudskemu odboru občine predlog, da mu jo prepusti v ureditev.

Ljudski odbor občine odloči o prepustitvi zadeve na svoji seji ali po svojem organu najkasneje v roku 60 dni.

Kadar se krajevni odboru prepusti zadevo v izvršitev, je občinski ljudski odbor dolžan določiti krajevni odboru potrebna finančna sredstva.

113. člen

Krajevni odbor vzpodbuja volivce svojega okraja k sodelovanju pri samoupravi:

— vključuje jih v komisije ali odbore državljanov zaradi izvajanja konkretnih nalog ali zaradi proučevanja problemov ter predlaganja rešitev;

— vzpodbuja jih, da prevzamejo določeno delo, ki je potrebno za izvajanje sklepa krajevnega odbora.

114. člen

Krajevni odbor prejema od občinskega ljudskega odbora zapisnike in drugo gradivo, iz katerega se zrcali politika ljudskega odbora.

Ljudski odborniki so dolžni udeleževati se seji krajevnega odbora ter članom razlagati ukrepe in politiko ljudskega odbora.

Krajevni odbor lahko odloči, da to delo opravi vsak član odbora v svoji volilni enoti.

Krajevni odbor je dolžan prejemati pripombe volivcev k razlagi ukrepov in politike ljudskega odbora ter te pripombe sporočiti občinskemu ljudskemu odboru.

115. člen

Članstvo v krajevni odboru je častno. Člani imajo pravico do povračila za izgubo zasluzka.

116. člen

Krajevni odbori se sestajajo vsaj enkrat mesečno.

Na prvi seji izbere odbor izmed sebe predsednika.

Odbor veljavno sklepa, če je na seji navzoča večina članov.

Odbor sklepa z večino glasov. Sklepi odbora se morajo sprejeti v zapisnik.

Vsak odbor ima tajnika.

III. Zbor volivcev

117. člen

Na območju občine se sklicujejo zbori volivcev. Pravico sodelovati na zboru volivcev imajo vsi volivci z območja zbora volivcev.

118. člen

V zadevah, ki so predpisane z zakonom, sprejemajo zbori volivcev sklepe, ki so za ljudski odbor obvezni.

Zbori volivcev obravnavajo vprašanja, ter dajejo mnenja in predloge v zadevah, ki so pomembne za občino, za okraj in v zadevah, ki se morajo po zakonu obravnavati na zborih volivcev.

119. člen

Odborniki ljudskega odbora, ki so bili izvoljeni na območju, za katero je sklican zbor volivcev, morajo poročati zboru volivcev o svojem delu in o delu ljudskega odbora.

Ljudski odbor mora od časa do časa, najmanj pa enkrat na leto, predložiti zboru volivcev v obravnavanje poročilo o celotnem svojem delu.

120. člen

Predsedstvo zbora volivcev je sodegovorno z odbornikom ljudskega odbora, da volivci prejmejo na prihodnjem zboru volivcev odgovore in pojasnila na zastavljena vprašanja ter odločitve o predlogih zbora volivcev.

Predsedstvo zbora skrbi za pripravo zbora volivcev in njegova funkcija preneha šele z izvolitvijo novega predsedstva.

121. člen

Zbori volivcev se na območju občine sestajajo praviloma po volilnih enotah, ki so določene za volitve v ljudski odbor občinski ljudski odbor pa lahko določi s sklepom, da se zbori volivcev izjemoma skličejo za več volilnih enot skupaj.

122. člen

Sklep, ki ga sprejme zbor volivcev, pošlje predsedstvo zbora volivcev čimprej ljudskemu odboru, ki mora o takem sklepu takoj razpravljati in svojo odločitev sporočiti zboru volivcev po odborniku tiste volilne enote. Če ljudski odbor sklepa zbor volivcev ne prouči v primeren roku, je dolžnost ljudskega odbornika, da ga na to opozori.

123. člen

Če misli ljudski odbor, da je sklep zbora volivcev, ki je za ljudski odbor obvezen, nezakonit, sporoči to okrajnemu ljudskemu odboru, da o tem odloči.

124. člen

Kadar je predpisano, da so sklepi volivcev za ljudski odbor obvezni, se ti sklepi štejejo za obvezne samo takrat, ko je sklep sprejela večina zborov volivcev in ko je znaj glasovala večina vseh volivcev, navzočih na zboru.

125. člen

Vsaka sprememba območja občine se mora obravnavati na zborih volivcev.

126. člen

Zbori volivcev se sestajajo po potrebi, najmanj pa trikrat na leto.

Zbore volivcev sklicuje predsednik ljudskega odbora po sklepu ljudskega odbora.

Če predsednik ljudskega odbora ne skliče zbora volivcev, ga lahko skliče predsednik okrajnega ljudskega odbora.

Predsednik ljudskega odbora mora sklicati zbor volivcev tudi takrat, če to zahteva in obenem predlaga dnevni red ljudski odbor okraja, krajevni svet ali pa desetina volivcev z območja, za katero naj se skliče zbor volivcev. Če predsednik ljudskega odbora ne skliče zbora volivcev, se volivci lahko samo sestanejo na zbor.

127. člen

Sklicanje zbora volivcev se objavi na oglasni deski ljudskega odbora in v službenem gla-

silu »Glasniku« praviloma 8 dni, v nujnih primerih pa najmanj 3 dni pred zborom volivcev.

V razglasu o sklicanju zbora volivcev je treba označiti tudi čas in kraj zbora volivcev, kdo sklicuje zbor in na čigavo zahtevo, kakor tudi predlog dnevnega reda.

Volivci imajo pravico predlagati, da se sprejmejo na dnevni red tudi druge zadeve.

Dnevni red določa zbor volivcev sam.

128. člen

Volivci lahko še pred zborom volivcev in tudi na samem zboru zastavljajo vprašanja ljudskemu odborniku v zvezi z njegovim delom in z delom ljudskega odbora ter njegovih organov.

Ljudski odborniki te volilne enote in drugi navzoči odborniki morajo na ta vprašanja odgovoriti takoj na zboru volivcev; če je treba izvršiti poizvedbe in zbrati podatke, mora odbornik odgovoriti najpozneje na prihodnjem zboru volivcev.

Ljudski odbor sme povabiti na zbor volivcev strokovnjaka uslužbenca iz uprave ljudskega odbora, da tolmači strokovna vprašanja svojega delovnega področja.

Zbor volivcev začne odbornik ljudskega odbora za to volilno enoto in ga vodi do izvolitve predsedstva zbora. Predsednik ljudskega odbora določi drugega odbornika, da nadomestuje na zboru volivcev odsotnega odbornika.

Zbor volivcev vodi predsedstvo, ki ga volijo volivci na zboru. Predsedstvo sestavljajo predsednik in dva člana. Odbornik ljudskega odbora ne more biti izvoljen v predsedstvo zbora volivcev.

129. člen

Predsedstvo zbora volivcev skrbi, da se o delu zbora volivcev sestavi zapisnik, ki mora vsebovati vse glavne podatke o zboru in vse sklepe, predloge in vprašanja, ki jih zbor stavi ljudskemu odborniku. Zapisnik podpišejo predsednik, zapisnikar in dva overitelja zapisnika.

130. člen

Volivci sprejmejo sklepe z glasovanjem. Glasujejo z dviganjem rok, če zbor drugače ne odloči. Če nastane dvom glede večine, se glasuje posamežno. Sklep je sprejet, če je za predlog glasovala večina navzočih volivcev, kolikor ni za posamezne primere drugače predpisano.

IV. Organi samoupravljanja v gospodarstvu

131. člen

Delovni kolektivi vodijo v mejah zakonitih predpisov gospodarske organizacije na območju občine..... neposredno in po delavskih svetih in po drugih organih, ki jih sami volijo in odpoklicujejo.

132. člen

Občinski ljudski odbor ima nasproti družbenim organom gospodarskih organizacij samoupravne in upravne ter nadzorstvene pravice, ki ne kršijo samoupravnih pravic teh družbenih organov.

Te pravice so zlasti:

a) razpis volitev v delavske svete novoustanovljenega podjetja, določitev števila članov delavskega sveta novoustanovljenega podjetja, določitev dneva volitev, če je delavski svet

določil neprimeren čas, določitev članov delavskega sveta za podjetja, ki v svojih pravih nimajo določeno število članov delavskega sveta itd.,

b) nadzorovanje pravilnosti in zakonitosti razpisa volitev, razpis volitev, če jih delavski svet ne razpiše pravočasno, zmanjšanje števila članov sveta, če je prekoračeno z zakonom določeno število, razpust delavskega sveta in razpis novih volitev v zakonu določenih primerih.

Občinski ljudski odbor se posvetuje s samoupravnimi organi gospodarskih organizacij v zadevah gospodarskih planov, tarifni politiki, delitvi viška dela ter upravljanja s sredstvi družbene lastnine.

133. člen

Ljudski odbor ima do kolektivnih organov zadrug iste pravice in dolžnosti, kot do delavskih svetov in upravnih organov gospodarskih organizacij.

V. Organi družbenega upravljanja zavodov na prosvetnem, kulturnem, socialnem in zdravstvenem področju

134. člen

Organe družbenega upravljanja samoupravnih zavodov, ki na prosvetnem, kulturnem, socialnem in zdravstvenem področju opravljajo javno službo v občini, sestavljajo člani kolektivov in drugi državljani, kakor to v skladu s splošnimi predpisi določajo odločbe o ustanovitvi zavoda in njegovega pravila.

135. člen

Do organov družbenega upravljanja zavodov ima občinski ljudski odbor naslednje pravice kolikor niso urejene s posebnimi predpisi, in sicer:

— odločiti ali in kdaj se ustanovi organ družbenega upravljanja;

— imenovati ustanovam prvi organ samoupravljanja (Upravni odbor) in ga razrešiti, ako ne dela po predpisih;

— določiti način volitev za upravni odbor in število članov ter način sestave upravnega odbora;

— koordinira po svojih organih delo upravnih odborov istovrstnih ali sorodnih zavodov.

Ljudski odbor pomaga po svojih organih z navodili in priporočili upravnim odborom pri njihovem delu.

VI. Organi družbenega upravljanja stanovanjskih hiš

136. člen

Organi upravljanja stanovanjskih hiš, ki so vključene v stanovanjske skupnosti, so hišni sveti in sveti stanovanjskih skupnosti, ki jih volijo udeleženci stanovanj.

Pravice in dolžnosti hišnih svetov in svetov stanovanjskih skupnosti določajo posebni predpisi.

VII. Sveti in komisije državljanov

137. člen

Zaradi proučevanja, raziskovanja in predlaganja konkretnih zadev volijo zbori volivcev in druge interese skupnosti na svojih zakonito sklicanih sestankih komisije in svete državljanov. Organ, ki je izvolil svet ali komisijo, sporoči to občinskemu ljudskemu odboru v vednost.

Sveti in komisije državljanov odgovarjajo organu oziroma skupnosti, ki jih je izvolila. Sveti in komisije državljanov stopijo po potrebi v stik z ljudskim odbornikom občine ali s članom krajevnega sveta.

138. člen

Sveti državljanov se ustanavljajo zaradi proučevanja in dajanja predlogov na področju določene panoge dejavnosti. Področje dela jim določi organ, ki jih ustanovi.

Sveti državljanov smejo odločati o posameznih konkretnih zadevah v primeru, če jim to pravico izrecno dajejo zakoniti predpisi ali občinski ljudski odbor.

139. člen

Komisije državljanov se ustanavljajo zaradi proučevanja, nadzorovanja ali dajanja predlogov za naprej določene konkretne zadeve. Komisije prenehajo, ko izročijo poročilo ali predlog organu, ki jih je izvolil oziroma imenoval.

VIII. Organi društev in drugih združb

140. člen

Organi društev določajo pravila društva.

141. člen

Organe drugih založb, ki jih ustanovijo prebivalci na teritorialni in drugačni podlagi za uresničevanje demokratičnih, političnih, gospodarskih, komunalnih, socialnih, znanstvenih, prosvetnih, kulturnih, strokovnih, športnih in drugih skupnih koristi (odbor za elektrifikacijo, odbor za gradnjo vodovoda, odbor za postavitev šole, odbor za postavitev spomenika, odbori za proslave in podobno), določijo koristniki sporazumno.

142. člen

Ustanovitev in pravila društev in združb potrjuje ljudski odbor, če predpisi višjih državnih organov ne določajo drugače. Nadzorstvo nad zakonitostjo dela organov društev in združb izvaja ljudski odbor.

C. REFERENDUM

143. člen

Ljudski odbor občine lahko razpiše občinski referendum, da volivci potrdijo posamezne odloke in ukrepe, ki imajo splošen pomen za življenje in razvoj občine, ali pa zato, da se volivci vnaprej izjavijo o takih odlokih in ukrepih, zlasti o uvedbi novih davčnin in drugih obveznostih za državljane.

Referendum razpiše ljudski odbor sam od sebe ali na zahtevo desetine volivcev v občini. Ljudski odbor razpiše referendum po prejšnji potrditvi okrajnega ljudskega odbora. Referendum na zahtevo volivcev mora biti razpisan najpozneje v 10 dneh po tem, ko je ljudski odbor sprejel potrditev okrajnega ljudskega odbora.

144. člen

Za referendum se izrečejo volivci o postavljenih vprašanjih neposredno s tajnim glasovanjem. Glasuje se z glasovnicami; na glasovnici mora biti vprašanje o katerem se glasuje. Vprašanje mora biti postavljeno tako, da volivci lahko odgovarjajo nanj z »za« ali »proti«.

145. člen

Besedilo vprašanja o katerem se mora odločiti za referendum, sestavi ljudski odbor oziroma predlagatelj referenduma.

O postavljenih vprašanjih odločajo volivci v celoti tako, da se predlog v celoti sprejme ali v celoti zavrne.

146. člen

Dan za referendum določi ljudski odbor. Sklep o razpisu referenduma se objavi v »Uradnem listu LRS« in v službenem glasilu ljudskega odbora »Glasniku«.

Med dnevom, ko se razglasi razpis referenduma in med dnevom glasovanja ne sme preteči manj kot 10 dni in ne več kot 30 dni.

147. člen

Na referendumu se glasuje z »za« ali »proti«.

Predlog, ki je postavljen volivcem, da se o njem izrečejo za referendum, velja za sprejet, če je glasovala znaj več kot polovica volivcev, ki so glasovali. Sprejeti sklep je za ljudski odbor obvezen.

Predlog, ki je bil z glasovanjem zavrnjen se ne more dati znova na glasovanje prej, kakor čez eno leto in ljudski odbor tudi ne more prej, kakor čez eno leto izdati sklepa, ki bi bil v nasprotju z izidom glasovanja.

148. člen

Referendum vodi komisija petih članov, ki jih določi ljudski odbor na svoji seji. Komisija za izvedbo referenduma pripravi in vodi glasovanje, ugotovi izid glasovanja in ga razglasi v službenem glasilu ljudskega odbora.

O izidu glasovanja obvesti komisija tudi občinski in okrajni ljudski odbor.

149. člen

Glede pravice glasovanja, načina glasovanja, ugotavljanja izida glasovanja in glede pravice do pritožbe, zaradi nepravilnosti pri izvedbi referenduma se primerno uporabljajo predpisi zakona o volitvah odbornikov ljudskega odbora.

Č. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

150. člen

Zadeve, ki bodo po sprejetju tega statuta dane z zakonom ali drugimi predpisi višjega državnega organa oblasti v pristojnost občinskega ljudskega odbora, bo opravljal občinski ljudski odbor.

Od zadev, ki bodo po potrditvi tega statuta z zakonom ali z drugimi predpisi višjega državnega organa dane v pristojnost okrajnega ljudskega odbora, bo občinski ljudski odbor opravljal tiste zadeve, ki jih bo s svojim odlokom določil okrajni ljudski odbor.

151. člen

Če okrajni ljudski odbor ne izda odloka po drugem odstavku prejšnjega člena v treh mesecih po objavi zakona oziroma drugega predpisa, ima občinski ljudski odbor pravico zahtevati naj Izvršni svet Ljudske skupščine LRS odloči, da opravi tako zadevo občinski ljudski odbor.

Zoper odlok, s katerim okrajni ljudski odbor prenese pristojnost po drugem odstavku prejšnjega člena na občinski ljudski odbor, ima občinski ljudski odbor pravico ugovora na Izvršni svet Ljudske skupščine LRS.

152. člen

Ljudski odbor na seji odloči, kateri organ rešuje upravne zadeve, ki jih predpisi višjih organov izrecno dajejo v pristojnost svetov.

153. člen

Pristojni svet okrajnega ljudskega odbora Ljubljana ima pravico predlagati razrešitev načelnikov in inšpektorjev v upravi občinskega ljudskega odbora, če nimajo predpisanih strokovnih pogojev.

Isto zahtevo lahko postavi okrajni ljudski odbor za tajnika občinske uprave.

154. člen

Ta statut prične veljati, ko ga potrdi Izvršni svet Ljudske skupščine LRS.

Spremembe tega statuta veljajo, ko jih potrdi okrajni ljudski odbor.

Popravek

V prejšnji številki »Glasnika« nam je v »Predlogu iniciativnega odbora za formiranje komun« vtihotapil tiskarski škrat nekaj napak, ki jih moramo popraviti.

1. Na 20. strani v prvem stolpcu med 2. in 3. vrsto od spodaj je treba vstaviti 5. vrsto iz drugega stolpca, tako da se bere:

1 industrija proizvodnje in porazdel. elektr. energije.

2. Na 20. strani v petem stolpcu nekako v sredini se mora glasiti v odstavku »Meja naj bi potekala... namesto k. o. Jarše pravilno k. o. Stožice.«

3. Na 21. strani v tretjem stolpcu je treba dodati k vrstici »1 lesna industrija« še:

1 industrija papirja in celuloze,

1 tekstilna industrija,

3 gostinski obrati, soc.

VABILO

na 54. skupno sejo MLO Ljubljana

Na podlagi 89. člena Zakona o ljudskih odborih mest in mestnih občin sklicujem

54. SKUPNO SEJO

mestnega zbora in zbora proizvajalcev Mestnega ljudskega odbora glavnega mesta Ljubljane, ki bo v petek, dne 28. januarja 1955 ob 16.30 uri v sejni dvorani Magistrata v Ljubljani.

Predlagan je naslednji dnevni red:

1. Sklepanje o planu začasnega finansiranja proračunskih investicij za 1. tromesečje 1955.

2. Obravnava in sklepanje o predlogu Iniciativnega odbora za formiranje komun in o pripombah zborov volivcev:

a) teritorialna razmejitve komun;

b) vzorec občinskih statutov;

c) organizacijske priprave za formiranje komun.

3. Gospodarske zadeve.

4. Personalne zadeve.

Vsak ljudski poslanec ima pravico pismeno predlagati spremembo ali dopolnitev dnevnega reda. Morebitno odsotnost javite skupščinski pisarni MLO (telefon 21-343), Kresija — soba 8.

Predsednik MLO:

Dr. Marijan Dermastia l. r.

Izdaja Založništvo »Ljubljanski dnevnik«, direktor Stane Škrabar, odgovorni urednik Ivo Tavčar.